

GORENJSKI GLAS

GLASILO
SOCIALISTIČNE
ZVEZE DELOVNEGA
LJUDSTVA ZA
GORENJSKO

AVTOCESTA Naklo-Ljubljana: danes ob 13. uri konec odštevanja — Od priprave idejnih projektov je minilo približno dvanajst let, devet let od izdelave izvedbenih projektov in 901 dan od začetka gradnje. Zgrajena je pomembna prometnica slovenskega cestnega križa (predor Karavanke-Bregana in Maribor-Koper) v dolžini dobrih 29 kilometrov od Naklega do Ljubljane. Imela bo ime Ilirika Avtocesta A2.

Investitor tega velikega objekta, največjega med investicijskimi deli v zadnjem obdobju v Sloveniji, je bila Skupnost za ceste Slovenije. Odsek od Naklega do Ljubljane je zelo pomembna prometnica v transjugoslovanski cestni povezavi, ki se vključuje v mednarodno cestno omrežje in bo v končni fazi pomenila vezni člen v prometnih tokovih med Zahodno Evropo in Vzhodom. Nosilec projekta je bilo že od vsega začetka Projektivno podjetje Kranj z odgovornim vodjo inž. Stankom Reboljem, na krajšem ljubljanskem odseku pa je bil nosilec projekta Slovenijaceste Tehnika, tozd Projekt.

Avtocesto Naklo-Ljubljana je gradila delovna organizacija Slovenijaceste Tehnika Ljubljana s soizvajalci. Prvotna zamisel je bila v dvopasovni izvedbi s tako imenovanim gorenjskim profilom. Potem je prišla odločitev, da se od Ljubljane do priključka Kranj-vzhod v dolžini dobrih 20 kilometrov zgradi kot štiripasovna avtocesta, naprej do Naklega pa v dolžini dobrih 8 kilometrov v prvi fazi kot dvopasovna avtocesta.

Cesta ima šest priključkov: Brod, Smartno, Vodice, Brnik, Kranj-vzhod in Kranj-zahod. V okviru odprtega cestninskega sistema je cestninska postaja Torovo. Na cesti so trije mostovi — Sava, Kokra in Rupovščica — v skupni dolžini 395 metrov. Na cesti je vezanih še 41 deviacij, 13 nadvozov in 17 podvozov. Izgradnja tega velikega objekta je veljala dobrih 10 milijard novih dinarjev. Izvajalci del pa so imeli med gradnjo veliko težav zaradi dokaj različnega terena oziroma geološke sestave tal in zaradi slabega vremena. Slednje je tudi precej podaljšalo samo gradnjo. Avtocesto, ki jo po prvih ocenah in vtisih uvrščajo med najlepše tovrstne objekte pri nas, bodo svečano odprli danes, 21. junija, ob 13. uri na njenem začetku na Brodu. Več o avtocesti Naklo-Ljubljana na 7. strani. — A. Ž. — Foto: F. Perdan

V SREDIŠČU POZORNOSTI

Kultura enostavno je

Skupna misel vseh govornikov na plenarnem plenumu CK ZKS o kulturi je bila, da nove kulturne politike ne potrebujemo, da pa pri praktičnem delu potrebujemo več domišljije. Potrebujemo tudi ravnanje, ki nas bo kot družbo in narod priključilo k moderni civilizaciji in nas preoblikovalo v moderno inovatorsko skupnost, odprto v širši jugoslovanski prostor in svet. V tej navezi so se slišale kritične besede o naši zaprtosti, ki je ena osrednjih oblik nacionalizma, pa tudi zahteve po dograjevanju delegatskega oziroma samoupravnega modela kulture, zavračanju umetnega in siljenega raskola med politiko in kulturo pa tudi pavšalizacije zapletenih pojavov in nekaterih stvaritev, ko obravnavajo družbene programe.

Razpravljalci so terjali zlasti marksistično kritiko umetniških del in večjo zavzetost komunistov v spopadanju z nesprejemljivimi idejami, saj naj bi prisilo uporabljali le v skrajnih primerih. Slišati je bilo tudi, da naj bi bolj podprli kulturno ustvarjalnost mladih, skrbno omogočali razvoj mnogosrediščnosti in obstoj enotnega slovenskega kulturnega prostora. Podprli naj bi tudi kulturno dejavnost naših manjšin in delavcev, ki so pri nas na zasluženem delu.

Pojavljalo se je tudi vprašanje, ali je kultura del proizvodnje ali je poraba. Na to je v razpravi odgovoril dr. Matjaž Kmecl, ki je dejal, da mirno lahko rečemo, da je kultura produkcijski dejavnik in kot takšna tudi poraba, ker produkcije brez porabe ni. O tem, denimo, včasih celo groteskno priča gospodarstvo, kjer je poraba tudi večja od produkcije. Naj trdimo to ali ono, kultura enostavno in neizogibno je, ne ubeži ji niti najbolj zadrt in najbolj varčen tehnokrat, če hoče ali noče. Predstavlja tisto območje našega življenja, s katerim smo najintimneje opredeljeni.

L. Bogataj

Kako iz izgube

Škofja Loka — Štiri organizacije združenega dela so imele lani izgubo. Zato so morale do začetka junija občinskemu izvršnemu svetu predložiti sanacijske programe.

V Jelovičnem tozdu Montažni objekti je bilo dobrih 64 milijonov dinarjev izgube, ki je nastala predvsem zaradi slabosti v poslovanju in organizaciji dela, deloma pa tudi zaradi krize v lesni industriji in gradbeništvu. Izvršni svet je ocenil, da je sanacijski program pomanjkljiv, ker so v njem predvideni predvsem kratkoročni ukrepi za odpravo izgube, premalo pa je razvidno, na kakšen način si zamišljajo dolgoročen razvoj in pozitivno poslovanje.

V delovni organizaciji Šport in rekreacija so izgubo pokrili do zaključnega računa, saj je znašala le 2,4 milijona dinarjev. Sanacijski program predvideva kratkoročne ukrepe za pokrivanje tekočih stroškov, dolgoročno pa se bo potrebno v okviru telesnokulturne skupnosti dogovoriti za pokrivanje stroškov do ekonomske cene poslovanja. Same žižnice nikjer ne ustvarjajo dovolj prihodka, zato je tudi na Starem vrhu in Soriški planini nesmiselno pričakovati, da bi le s cenami smučarskih kart ustvarjali primeren dohodek.

Izgubo so imeli tudi v rešetki Iskri, ki je bila lansko drugo polletje pod prisilno upravo. Izvršni svet je sanacijo spremljal sproti, zato novega sanacijskega programa letos niso predložili. Sedaj je predlagana ukinitve prisilne uprave, sanacija pa se bo nadaljevala v okviru proizvodnega sodelovanja z Iskro Železniki.

Remont-gradnje Žiri pa je v stečajnem postopku. Ker je bilo poslovanje malomarno, nevestno in neposlovno, je bila izguba večja od premoženja oziroma od vsote, ki jo bo mogoče iztržiti s prodajo osnovnih sredstev.

L. Bogataj

Velika mladinska delovna akcija

Jesenice — Na Jesenicah pričakujejo več kot sto brigadirjev, ki bodo sodelovali v lokalni mladinski delovni akciji Jesenice 85.

Mladi brigadirji bodo opravili veliko dela predvsem na gradbišču jeklarne II na Koroški Beli. Tako bodo postavili ograjo, uredili brežine, sodelovali pri gradnji vodovoda ali skupaj opravili 1.100 norma ur. Na Jesenicah razmišljajo tudi o tem, da bi brigadirji sodelovali še pri pogoz-

dovanju in urejanju pašnikov ter drugih delih, ki bi jih načrtovali skupaj z zemljiško-kmetijsko skupnostjo.

Na gradbišču bosta delali dve brigadi. V prvi brigadi, ki se bo poimenovala po Jeseniško-bohinjskem odredu, bodo sodelovali še brigadirji iz pobratenega Valjeva iz delovne organizacije Krušik, v drugi brigadi Železar pa predvsem mladi iz delovnih organizacij sestavljene organizacije Slovenske železarne. 20 brigadirjev prihaja iz Bosanske Gradiške šest pa iz delovne organizacije Čelik iz Beograda.

Mladi bodo v času prostovoljnega dela prebivali v osnovni šoli Prežihovec Voranc, kjer bodo organiziral tudi več interesnih dejavnosti.

D. S.

KOMPAS
JUGOSLAVIA

KOMPAS
KRANJ
tel. 28-472
28-473

KOMPAS
JUGOSLAVIJA

Otvoritev sezone na Bledu

Drugачen tek okoli jezera

Jutri bodo na Bledu simbolično odprli sezono — Ob petih zjutraj se bodo na dvanajsturni tek okoli jezera podali Ivan Piber, Cveto Podlogar, Milan Kotnik in Klemen Dolenc — Popoldne tekmovanje gostincev, zvečer jazz festival

Bled — Jutri, 22. junija, bo na Bledu veselo od ranih jutranjih do poznih nočnih ur. S kopicco prireditev bodo namreč simbolično odprli sezono.

Reči in piši, začeli bodo ob petih zjutraj. Na tek okoli jezera se bodo podali trije domači fantje: Ivan Piber, Cveto Podlogar, Milan Kotnik in Klemen Dolenc. Tekli bodo izmenoma, vsak bo pokrival tri kroge. Po dvanajstih urah, ob petih popoldne torej, jim bodo izmerili skupni čas. Čakal bo novo ekipo, ki se

bo ojuščala in skušala porušiti domači rekord. Če bo zanimanje veliko, ki ga glede na razširjenost rekreacije pri nas lahko pričakujemo, se bodo teki okoli jezera vrstili vse poletje. Letošnje blejsko poletno sezono bo torej v prvi novosti popestrila še ena domislica tajnika blejskega turističnega društva Marka Potočnika.

Ko bo štafetni tek mimo in čas znan, bodo ob 17. uri simbolično odklenili sezono. Pristal bo padalec, ki bo prinesel

ključ. Igrala bo seveda godba na pihala, manjkale ne bodo brhke maržoretke.

Uro kasneje, ob 18. uri torej, se bo začelo tekmovanje gostinskih delavcev. Podobnega so imeli že lani, letos se ga bodo udeležili tudi gostinci iz drugih gorenjskih turističnih krajev. Vse bo v stilu ponudbe Bleda, kar najbolj izvirno torej. Rdeča nit bo seveda veslanje. Manjkale ne bodo kulinarne poslastice. Najbolj privlačne bodo nedvomno sklaščice v obliki osmerca, četverca, reševalnega pasu itd. Vsega vam seveda ne smemo povedati, da bo kaj ostalo za presenečenje.

Da bo Bled resnično v znamenju vesljanja, bo pripomogla tudi mednarodna veslaška regata, ki jo bodo priredili v soboto.

Zvečer pa bodo prišli na svoj račun še ljubitelji jazza. Na Bled se letos namreč vrača jazz festival s svojo klasično vsebino. Danes se bo začel ob 20. uriv Festivalni dvorani, jutri prav tako.

Tržiški otroci obiskali Reutlingen

Tržič — Danes, 21. junija, je 40 otrok iz osnovne šole heroja Bračiča v Tržiču odpotovalo na 4-dnevni obisk k otrokom naših delavcev v Reutlingen v Zahodni Nemčiji. Obiski otrok med Tržičem in Reutlingenom so že tradicionalni in letos bodo tržiški otroci vrnili obisk reutlengerskim otrokom, ki so bili v Tržiču in po Sloveniji lansko leto.

Tržiške otroke bo v Reutlingenu sprejel mestni župan, ogledali si bodo mesto, prisostvovali bodo mladinskim športnim igram jugoslovanskih šol v bližini Reutlingena, družabno srečanje s piknikom bodo imeli v turističnem kraju Kalkofen pri Reutlingenu. V domovino se bodo vrnili v ponedeljek, 24. junija. V imenu sveta za mednarodne odnose in stike z zamejstvom pri Občinski konferenci socialistične zveze otroke iz Tržiča na tem potovanju spremlja Zora Šemrl.

Samo besede ne zaležejo

Kranj — Mladi so že velikokrat spregovorili o problematiki na področjih, kjer so zgoščeni največji problemi njihove generacije: stanovanj, zaposlovanju, štipendiranju, otroškem varstvu. Tako široko in odločno, kot se ga lotevajo pred problemsko konferenco o socialnem položaju mlade generacije, pa tega še niso storili. Vzrok za to je obdobje intenzivnih priprav na sprejem planskih dokumentov o srednjeročni in dolgoročni razvojni politiki samoupravnih organizacij in skupnosti. V razpravi je analiza o uresničevanju svobodne menjave dela, tu so spremembe in dopolnitve obrtnega zakona pa program prednostnih nalog s področja družbenega varstva družine. Mladi se zavedajo, da veliko načelnega govorenja o težavnem položaju mladih v družbi ne bo veliko zaleglo, zato skušajo s svojimi stališči prodrati v najpomembnejše dokumente.

Ko so se pred torkovo problemsko konferenco republiške konference ZSMS zbrali gorenjski mladinci, je bilo slišati vrsto znanih razprav o strukturni nezaposlenosti na Gorenjskem, o štipendiranju po meri trenutnih in ne dolgoročnih potreb združenega dela, o zaposlovanju brez izdelane dolgoročne projekcije kadrovskega potreb v tovarnah, o mladih družinah, ki v zakonu o stanovanjskem gospodarstvu niso več prednostna skupina za dodelitev solidarnostnega stanovanja, o negotovem položaju za določen čas zaposlenih pripravnikov... O problematičnem položaju mlade generacije na vseh teh področjih življenja in dela je mladinska organizacija doslej le razpravljala, vendar s tem stanja ni premaknila z mrtve točke. Tako so se mladi v kritičnem položaju spričo nevlpnosti in nezmožnosti svoje organizacije zatekli k neformalnim sredstvom. V Ljubljani študentje bojkotirajo plačevanje prehrane in stanarin. V Škofji Loki so dijaki pozimi prekinili pouk, ker jih je v nezakurjenih učilnicah zeblo. Zdad mladinska organizacija ljubljana, da bo stvar vzela v svoje roke. Od mladih delegatov, ki bodo odločilni pri izglasovanju novih planskih dokumentov, pričakuje, da bodo zastavili svoj vpliv in glas. Od dokumentov pa, da bodo stališča mladih spravili v življenje.

D. Z. Žlebir

Na pragu trištevnične

Protinflacijski program je star tri leta in je predvidel s 25-odstotne inflacije leta 1982 padec na 10-odstotno v letu 1985. Učinki so v obratnem sorazmerju s predvidevanji. Aprila je inflacija dosegla 80 odstotkov in zvezni izvršni svet je zahteval vrnitev cen izdelkov, ki so se najbolj podražili, na februarško raven. Maja so se cene pri proizvajalcih ponovno povečale za 5,2 odstotka in so bile v primerjavi lanskimi majskimi cenami za skoraj 94 odstotkov višje. Po metodologiji, ki smo jo prevzeli od Mednarodnega denarnega sklada, smo imeli konec maja 90-odstotno inflacijo. Ker smo lani eksplozijo cen doživeli v drugem polletju po odmrznitvi, je v prihodnjih mesecih pričakovati nekoliko počasnejšo rast primerjalnih odstotkov z lanskim letom in torej tudi nekoliko nižjo inflacijo.

Ugledni ekonomist dr. Janez Stanovnik pravi, da imamo ta trenutek v Jugoslaviji inflacijo druge stopnje. Deliti jo moramo namreč v tri stopnje: inflacijo do 10 odstotkov, kjer lahko gospodarstvo in z njim vsi drugi planirajo za leto dni vnaprej, pri dvoštevnični je pri vsakem poslu že treba računati na maržo, ki je večja od profitne marže, oziroma je že treba pri vsakem poslu upoštevati razrednotenje valute in rast cen. Ko pa inflacija doseže 100 odstotkov, govorimo o dnevni inflaciji. Tedaj je treba denar še isti dan nesti v banko oziroma ga še isti dan porabiti. Cene rastejo tako hitro, da je nemogoče denarno poslovati in odpovedo vsa pravila normalnega poslovanja obnašanja. Takšne razmere se običajno končajo s totalnim finančnim zlomom. Kar dovolj zgovorno uči zgodovina.

Več vzrokov je zato, da je protinflacijski program danes videti tako nerealen. Ko so ga sestavljali, niso predvideli tolikšnega drsenja dinarja, kajti tedaj nihče ni mogel vedeti, kaj se bo dogajalo z dolarjem. Njegova vrednost v zadnjih letih stalno narašča, kar ne povzroča težav samo naši valuti.

Kako občutimo inflacijo

- **Janez Fležar**, učitelj: »Inflacija je razrednotenje vrednosti človekovega dela. To pove tudi, kako jo občutim.«
- **Ivanka**, upokojenka: »Dolgo sem štedila denar, da bi si kupila štedilnik in hladilnik. Ko sem šla pred kakim mesecem dni v trgovino, da bi za deset starih milijonov kupila oboje, je bilo približno prepolno. To je inflacija.«
- **Nejč Slapar**, grafični oblikovalec: »Inflacije ne občutim kdove kako boleče, ker pač nimam visokoletečih zahtev po kakih prestižnih dobrinah. Na hrano menda inflacija še ne vpliva, tembolj na ceno bencina.«
- **Nuša Tavčar**, novinarka: »Inflacija je najbolj občutiti pri gradnji. Jeseni smo, denimo, naročili parket. Ko smo ga januarja dobili, je bila njegova cena stokratno višja kot jeseni. Ko sprašujemo za gradbeni material, je cena pol manjša kot potem, ko ga kupimo.«
- **Marjan**, delavec: »Tisti z nižjimi osebnimi dohodki inflacijo močneje občutimo, saj se pozna že vsakič, ko greš v trgovino. Tudi vsak mesec nominalno višja plača nič ne zaleže zoper inflacijo.«
- **Jože Martinjak**, grafični tehnik: »Močno občutim inflacijo, zlasti ker dograjujem hišo. Standard v družini pada. Brez kreditov ne prideš nikamor.«
- **Vilma Primožič**, študentka: »Mene inflacija prav nič ne prizadane. Štipendija tako hitro poide, da ta denar ne more prav nič izgubiti na vrednosti.«
- **Rudi Tavčar**, psiholog: »Čudim se, kako mi je od študentskih let padel standard. Pred nekaj leti sem le s štipendijo in zaslužkom od dela prek študentskega servisa preživljal sebe in prispeval v družinski proračun, celo postal sem, danes pa s plačo komaj vežem konec s koncem. Zlasti je to občutno, kadar kupujem kaj za otroke.«
- **F. R.**, upokojenec: »Moji prihranki v banki so vsak mesec manj vredni. Tudi pri pokojnini, s katero kmalu ne bom mogel več živeti, krepko občutim inflacijo.«

Svoj delež imajo tudi realne obrestne mere, ki jih je bilo treba na zahtevo Mednarodnega denarnega sklada prehitro uveljaviti. Obrestni delovnim organizacijam poberejo velik del akumulacije in so kakovostno popolnoma spremenile gospodarjenje. Delež obresti, ki jih delovne organizacije plačujejo za kredite, je v dohodku že presegel 18 odstotkov. Tolikšno nepričakovano breme so nujno prevalele na cene.

Lonček k inflaciji pristavlja tudi visoke cene materialov za proizvodnjo. Toliko kot so bile pred nekaj leti surovine prepoceni, toliko so se sedaj podražile čez vse razumne meje. Brez krivde ni sistem, ki omogoča delovnim organizacijam enostavno zidanje cen, kar jih prav gotovo ne sili k racionalnejšemu poslovanju.

Brez vpliva tudi niso (prejveliki zvezni in drugi proračuni. Ob pozivanju na pametno ravnanje ob povišanju cen in uresničevanju protinflacijskega programa, zvezna vlada, da napolni proračun, vsako leto zvišuje prometne davke in s tem napravi prvi inflatorni korak. Hkrati pa je takšno vedenje spodbuda za druge, izgubljeno pa je tudi zaupanje, da se bomo protinflacijskega programa

držali. Zato gospodarstvo začne kalkanirati z nestabilnostjo.

Vpliv na inflacijo imajo tudi naši zunanji dolгови. Zanje odteka približno 5 odstotkov družbenega produkta, kar je zelo veliko. Ko so pred dobriimi desetimi leti ob naftni krizi morale bogate zahodne države podražitev nafte pokriti z enim do dvema odstotkoma družbenega produkta, je to pomenilo pri njih dvóštevnično inflacijo.

Kako iz inflacijske spirale? Predvsem z doslednim uvajanjem tržnih zakonitosti. Prava bitka za inflacijo se začne na celotni fronti gospodarske politike, sistema in upravljanja delovnih organizacij, ki morajo biti skladno naravnani na izboljševanje gospodarske učinkovitosti. Protinflacijski program je v takšni politiki gospodarskega razvoja, ki bo ob mobilizaciji vseh človeških, materialnih in naravnih zmogljivosti vodila k modernizaciji in strukturni preobrazbi gospodarstva. Gospodarsko politiko bo treba prilagajati razmeram v svetu in priznati, da je naše gospodarstvo le del svetovnega gospodarskega sistema.

L

Tone Rakovec:

Naše delo šenkujemo

Tovarna elektromotorjev v Železnikih je tozd Iskre Široka potrošnja. Izdelujejo motorje za sesalce, kolektorske, asinhronske in profesionalne motorje, med katerimi je najmočnejše zastopan servo motor. Stranski program so gospodinjinski aparati, ki jih izdelujejo le v mednarodne kooperacije. Opravljajo še orodjarske storitve, v zadnjem času pa izdelujejo tudi strojno opremo za sorodno proizvodnjo.

V tovarni je 1020 zaposlenih. Imajo tudi nekaj kooperantov v okviru Iskrinega sozda in zunaj njega. Letos planirajo 8,5 milijarde dinarjev celotnega prihodka in 20 milijonov dolarjev izvoza. Z izvozom bodo ustvarili 65 odstotkov celotnega prihodka, količinsko pa prodajo na tuje 95 odstotkov proizvodnje. 20.000 dolarjev izvoza na zaposlenega jih uvršča na prvo mesto v gorenjskem gospodarstvu.

Kljub temu je poslovni rezultat slab.

»Poslovni rezultat za leto 1984 in za letošnje prvo tromesečje ni dober zato, ker večino proizvodnje izvozimo, uporabljamo pa predrage domače materiale,« je dejal direktor Elektromotorjev Tone Rakovec. Poslovni rezultat se poslabšuje že nekaj let. Čeprav nam celotni prihodek narašča tako kot planiramo, pa je dohodek manjši, s tem pa tudi akumulacija. Manjši dohodek zmanjšuje tudi osebne dohodke, ki trenutno predstavljajo le še 8 odstotkov celotnega prihodka. Pred petimi leti smo za osebne dohodke porabili še 15 odstotkov prihodka, letos pa naj bi ga le še 7,6 odstotka. To je popolno razrednotenje dela.»

Vendar bi kot velik izvoznik le morali več zaslužiti.

»Materialni stroški, ki jih večajo predrage surovine in materiali za proizvodnjo, rastejo hitreje, kot pada tečaj dinarja. Zgubili pa smo tudi velik del izvoznih stimulacij (PRIM), ki so bile pred kratkim še 30-odstotne, sedaj pa so le 8-odstotne. S tem slabi položaj vseh izvoznikov, ne le nas. Če se nočemo pojaviti kot zgužaba, bomo morali material za proizvodnjo uvažati, ker je cenejši kljub dragim devizam in carinskim dajatvam.«

Lahko poveste primer?

»Aprila je gospodarska zbornica Slovenije pripravila primerjavo cen domačih in uvoženih materialov za elektroindustrijo. Na domačem trgu stane, na primer, dinam pločevina 336,17 din za kilogram. Pri tem je upoštevana proizvodna cena in devize za participacijo. Pločevina iz uvo-

Delavka v Iskri zasluži 190 dinarjev na uro, delavka v enaki tovarni v Nemčiji, z enako produktivnostjo, pa 8 do 10 mark.

za pa z vsemi carinskimi dajatvami stane 239,93 dinarja za kilogram. Pomeni, da je 40 odstotkov cenejša. V naši tovarni vsak dan predelamo 27 ton dinam pločevine. Odstotek dražja domača pločevina nam letno poveča stroške za 10 milijonov dinarjev (staro milijardo).»

V zadnjem času se pretirano draži večina surovin in materialov za proizvodnjo. Koliko so se v zadnjih letih podražili osnovni materiali za izdelavo motorja?

»Če nadaljujemo z dinam pločevino, naj povem, da je letos v primerjavi z letom 1983 dražja za 396 odstotkov, v primerjavi z majem 1984 pa za 243 odstotkov. Lak žica se je od predlani podražila za 439 odstotkov, v enem letu pa za 180 odstotkov. Kolektor se je v dveh letih podražil za 330, v zadnjem letu pa za 188 odstotkov. Silomin (aluminij) je od leta 1983 dražji za 404, od lanskega maja pa za 179 odstotkov.«

Koliko pa so dražji motorji?

»Večino motorjev izvozimo. Ker so cene na svetovnem trgu stalne, so se za nas podražile toliko, kot se je zmanjšala vrednost dinarja v primerjavi s svetovnimi valutami. Zanj že nekaj let dobimo v povprečju 30 mark. Vsekakor pa so podražbe repromaterialov višje od sprememb dinarskega tečaja. Zato lahko izvažamo oziroma proizvajamo le na ra-

Epigram Ferdo Kavtičnik Inflacija

Ukrepi naše vlade so krpanje beračeve suknje, ob vsaki novi zaplati se pokažejo še vsaj tri nove luknje.

ZVONIMIR GAVRANOVIĆ, Večernji list

Glavna cokla so torej predrag material oziroma inflacija, ki je svetovni trg ne prizna.

»Cene surovin in materialov za proizvodnjo so bile pred leti prenilne. To moramo priznati. Zato je bazilna industrija zastajala v razvoju. Toda v zadnjih treh do štirih letih s podražitve presegle vse razumne meje. Presegle so tudi svetovne cene, vendar podražitvam še ni videt konca. Če se bo to nadaljevalo, bomo predelovalno industrijo povsem osiromašili.«

Ob tako visoki inflaciji je treba poslovno politiko stalno prilagajati in sprejemati hitre in sprotne odločitve, sicer še tako dobro delo v proizvodnji nič ne zaleže.

»Poslovni ljudje se moramo vsaj dan ukvarjati z reševanjem materialnih in finančnih težav, tako da zmanjkuje časa za izdelavo novih programov, tržnih raziskav in kompletnega vodenja tovarne v prihodnost. V naši tovarni se trenutno vedodilni in vodstveni kader ukvarja zmanjševanjem stroškov. Med drugim tudi s tem, kako bi domače materiale nadomestili z uvoženimi. Pred nekaj leti smo isti ljudje raziskovali, kako uvožene materiale nadomestiti z domačimi. Komaj smo ti uspeli in temu prilagodili tehnologijo, smo prisiljeni delati obratno.«

Zaradi težav, ki jih imamo zaradi predrageh materialov, smo že začeli pripravljati akcijski program, v katerem bomo določali, kako, kdaj in na kakšen način se bomo lotili zmanjševanja stroškov in izboljševanja učinkovitosti proizvodnje. Na kaj še lahko pridobimo z boljšo organizacijo dela in poslovanja in višjo produktivnostjo, veliko pa ne.

Tovarna kot je vaša mora dosegati dobre poslovne rezultate.

»V normalnih tržnih razmerah na prihodnost tovarne, takšne kot s Elektromotorji, ne bi smela skrbeti. Pretežni del proizvodnje izvozimo imamo program, s katerim dosegamo svetovne cene, tehnološko smo na evropski ravni, imamo visoko produktivnost, sposobne strokovnjake in pridne ljudi, vendar vse to zadržuje za pokrivanje razlik pri stroških. Zato bo najprej na vrsti zmanjševanje vseh vrst stroškov, pa če bomo vse delali z uvoženimi materiali. Dolgoročni razvoj pa vidimo v hteveh proizvodih, predvsem profesionalnih motorjih, ki se dobiprodajajo na svetovnih trgih in sedaj predstavljajo vsako leto več del proizvodnje.«

L. Bogataj

ILIRIKA Naklo—Ljubljana

Izgradnja pred dvanajstimi leti zasnovane in pred devetimi leti z izvedbenimi projekti načrtane avtoceste Naklo—Ljubljana nedvomno pomeni za Gorenjsko zgodovinski trenutek — To je Pot življenja (Via vitae) in »rane«, ki jih je povzročil poseg v prostor, bodo jutri zaceljene, težave pozabljene... — Izgradnja te prometnice in bližajoči se začetek gradnje karavanškega predora pa pomeni tudi za Gorenjsko velik izziv — Ne bi smeli dopustiti, da bi prometni tokovi zgolj drveli mimo

Besedilo: Andrej Žala
Silke: Franc Perdan

Zanimiv je tudi prvi podatek o potovalni hitrosti. Iz Kranja (izpred nebotičnika) do priključka v Šentvidu po sedanji stari cesti je pred dnevi vožnja trajala skoraj 45 minut. Nazaj — po avtocesti do nebotičnika — pa 18 minut.

KRANJ — Dali so ji ime Ilirika. Njen uradni naziv pa je Avtocesta A2. Predor Karavanke—Bregana, odsek Naklo—Ljubljana. Pomeni pomembno pridobitev v izgradnji slovenskega cestnega križa in tudi v jugoslovanskem ter mednarodnem merilu. Že pred otvoritvijo so bile o njej izrečene laskave ocene. Sodni med najlepše tovrstne objekte pri nas. Pomeni tudi precejšen poseg v prostor, ki je med gradnjo povzročal težave, marsikje slabo voljo in nezadovoljstvo. Preteklo izkušnje pri izgradnji tovrstnih objektov pa govori, da bo vse hudo čez čas pozabljeno. Ostala pa bo, kot ji pravijo že zdaj, Pot življenja — Via vitae, ki bo spremenila še marsikaj sama od sebe.

Izgradnja te prometnice in bližajoči se začetek gradnje karavanškega predora pa pomeni tudi za Gorenjsko velik izziv. Ne bi smeli dopustiti, da bi prometni tokovi zgolj drveli mimo. Morda smo že na začetku premalo naredili, da bi bila cesta bolj opremljena s prepotrebnimi spremljajočimi objekti. Nič pa ni zamujenega: treba bo le pohitati.

Izkoristiti moramo vse možnosti

● **Franc Brelih, predsednik skupščine gorenjskih občin in predsednik jeseniške občinske skupščine:** "Izgradnja avtoceste Naklo—Ljubljana nedvomno pomeni prvo etapo pri nadaljnji izgradnji avtocest, ki bodo na vrsti po izgradnji karavanškega predora in hitre obvoznice skozi Jesenice. Že s to cesto se s štirimi mejnimi prehodi odpirajo za Gorenjsko velike možnosti. Čimprej bomo morali izkoristiti in ujeti tudi vse tisto, kar danes takšna prometni-

ca daje. Ustanovljena je že poslovna skupnost za izgradnjo infrastrukturnih objektov v zgornjem delu Gorenjske. Zaradi celovitosti odseka od predora do Ljubljane pa bomo to skupnost še razširili, da bi objekte na celotni trasi gradili čim bolj racionalno."

Pomemben člen v cestnem omrežju

● **Bojan Urlep, predsednik Medobčinske gospodarske zbornice za Gorenjsko:**

"Novi odsek avtomobilske ceste med Naklom in Ljubljano je pomemben člen v slovenskem cestnem omrežju. Preobremenjena, skoraj 50 let stara cesta med Kranjem in Ljubljano, že dolgo ni bila kos vse večjim prometnim zahtevam. Gorenjska pretežno predelovalna industrija je zelo vezana na avtomobilski prevoz svojih izdelkov. Hitreje pa se bo po novi cesti odvijal tudi osebni promet, posebno še v turistični sezoni. Svojo pravo vrednost pa bo dobil novi odsek avtoceste, ko bo zgrajen karavanški predor in ko bo ta del ceste vključen v glavno magistralno povezavo med severno Evropo in bližnjim vzhodom. To pa bo tudi najkrajša pot do Jadrana."

Več časa za projektiranje

● **Inž. Stanko Rebolj, odgovorni vodja projekta (s sodelavci) pri Projektivnem podjetju Kranj:** "Teško je ta hip govoriti o oceni. Mislim, da je dobro, da ima cesta enotno opremo in prav je, da smo se zavzemali za štiripasovno izvedbo. Škoda pa je, da štiripasovnice nismo zgradili do Podtabora, kjer bi bil pravzaprav edini logični prehod iz štirih pasov na dva. V prihodnje bo težko na odseku do Podtabora graditi

še drugi pas, ker bo gradnja potekala pod prometom. Res pa je tudi, da je veliko stvari na tej trasi že narejenih oziroma pripravljenih. Pri tej cesti pa se je še enkrat pokazalo, da je treba imeti za projektiranje več časa in da je slabo kasneje spreminjati projekte in jih popravljati. Zaradi odprtega cestninskega sistema bo ta cesta poleg tranzitnega prometa pomembna tudi za povezavo Gorenjske z Ljubljano. Mislim pa, da bo avtocesta zdaj še toliko bolj narekovala Kranju, da dograđi nekatere deviacije, ter da razširi in poveže tako mestno kot primestno mrežo."

Ena največjih zgodovinskih pridobitev

● **Ivan Cvar, predsednik krajske občinske skupščine:** "Ta avtocesta je nedvomno ena največjih zgodovinskih pridobitev za Gorenjsko, večja od tiste izpred 50 let, ko je bila zgrajena betonska cesta Kranj—Ljubljana. Veliko bolj bo približala Kranj Ljubljani; še posebno pomembna

pa je za letališče. Ko bo zgrajen še predor, bo pridobitev še večja. Škoda, da ni bilo denarja in moči, da bi štiripasovnico zgradili do Podtabora. To bi namreč pomenilo dolgoročno rešitev. Čeprav smo veliko pridobili, pa se vseeno bojim, da bo Kranj vsaj na samem začetku, kar zadeva turizem in gostinstvo, tudi izgubil. Mislim, da je zdaj pred gostinci in turističnimi delavci velika naloga. Naša skrb pa bo tudi, da ob cesti čimprej zgradimo motel z bencinsko črpalko."

Zadovoljni z rešitvami

● **Inž. Anton Gunde-Nino, zadolžen za projektne naloge pri Skupnosti za ceste Slovenije:**

Dograjevati je treba cestni križ

● **Inž. Jože Duhovnik, vodja projekta avtoceste pri Slovenijaceste Tehniki:** "Imeli smo precej težav zaradi vremena, pa tudi teren je bil dokaj zahteven. Škoda pa je, da ni v celotnem poteku zgrajena v štiripasovni izvedbi. Kakorkoli že, je vendarle res, da je končana še ena etapa slovenskega cestnega križa. V zvezi z njim pa bi se morali zamisliti. Dokončali naj bi ga do leta 2000, narejenega pa je manj od polovice. Res je, da pogoji in razmere niso naklonjene tovrstnim velikim investicijam. Vendar bi si morali prizadevati in zbrati denar, saj vemo, da urejena cestna infrastruktura pomeni tudi močnejši gospodarski in turistični utrip. Zdaj prav za turizem ceste pri nas pomenijo slabo reklamo."

V obvezno opremo avtoceste sodi seveda tudi telefon

Pogled na traso s priključkom za bodoči južni terminal letališča

● **Uradni začetek gradnje avtoceste je 3. januar 1983, konec pa 21. junij 1985; skupaj torej 901 dan. Dolžina odseka znaša 29,110 kilometra; v štiripasovni izvedbi 20,6 kilometra in v dvopasovni 8,5 kilometra. Maksimalni naklon pri Vodcah je 1,97 odstotka. Računska hitrost je 120 kilometrov na uro. Nadzor nad gradnjo je opravljal sozdruženih cestnih podjetij Slovenije delovna organizacija Inženiring Nizke gradnje.**

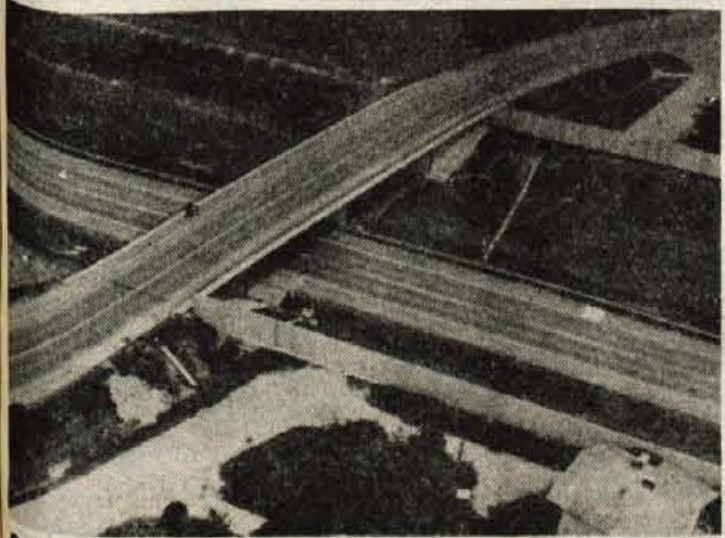
● **Vozna pasova na štiripasovni cesti sta široka 3,75 metra in enako tudi prehitelvalna pasova. Odstavna pasova sta široka 2,5 metra, bankini po 1,3 metra, srednji zeleni pas pa je širok 4 metra. Vozna pasova na dvopasovnici sta tudi široka po 3,75 metra, odstavna pasova 2,50 metra in bankini po 1,30 metra.**

● **Na celotni trasi je bilo izkopanih 3,3 milijona kubičnih metrov materiala, v nasipe pa vgrajenega 2.440.000 kubičnih metrov. V tampono je bilo vgrajeno 58.000 kubičnih metrov materialov. V cesti je vgrajeno 128.000 ton cementne stabilizacije, 143.000 ton bituminiziranega drobirja in 89.000 ton asfaltbetona.**

● **Cesta ima šest priključkov, na njo je vezanih 41 deviacij v skupni dolžini 22,5 kilometra in 1500 metrov regulacij. Ima 13 nadvozov v dolžini 865 metrov, 17 podvozov v dolžini 507 metrov in tri mostove v dolžini 395 metrov. Pokrila galerija v Šentvidu je dolga 253 metrov.**

● **Izvajalcem je med celotno gradnjo nagajalo vreme. Od začetka gradnje do 2. junija letos je bilo kar 27 odstotkov koledarskih dni neprimernih za delo, 16 odstotkov pa deloma primernih.**

● **V glavni gradbeni konici je na cesti sodelovalo največ 850 delavcev, 35 buldožerjev, 8 nakladačev, 6 grederjev, 11 valjarjev, 40 bagrov in 160 kamionov.**

Da smo avtocesto v terek opoldne lahko posneli s ptičje perspektive, je bilo treba s helikopterja sneti vrata. Naš fotoreporter Franc Perdan in televizijski snemalec Marko Žgajnar sta se morala zato posebej privézati. Za zavarovanje pa je poskrbela tudi Zavarna skupnost Triglav-Gorenjska območna skupnost Kranj. Na sliki: odsek v Britofu.

Teško pričakovana in lepa

● **Mirko Martinjak iz Kranja, komunalni redar:** "Mislim, da bo ta cesta precej razbremenila promet v Kranju, posebno na relaciji Bled—Brnik. Nisem si je še uspel ogledati, pravijo pa, da je lepa. Zdaj pa bo treba marsikaj urediti še okrog same ceste — tudi poškodbe."

● **Jožica Robljek s Kokrice, zaposlena v Savi:** "Končno smo jo le dočakali. Promet skozi Kranj je bil vsako jutro in ob vračanju z dela nemogoč. Škoda pa je, da ni malo širša. Ob tako pomembnem posegu v prostor bi najbrž morali najti moči, da bi jo zgradili v štiripasovni izvedbi."

● **Peter Zupan iz Bašlja, voznik avtobusa:** "V minulih dneh so bile včasih na sedanji cesti skozi Kranj že naravnost nemogoče razmere. Začelo se je pa s turistično preseljevanje. Upam, da ne bo ostalo dolgo časa le pri dvopasovni izvedbi do Naklega. Kako je narejena, pa bomo lahko kmalu ugotovili."

● **Hermína Pergar iz Kranja, študentka:** "Ne vem, koliko bo (vsaj na začetku) zanimiva za prevoz Kranjčanov proti Ljubljani. Prepričana pa sem, da je bila izgradnja nujna in težko pričakovana."

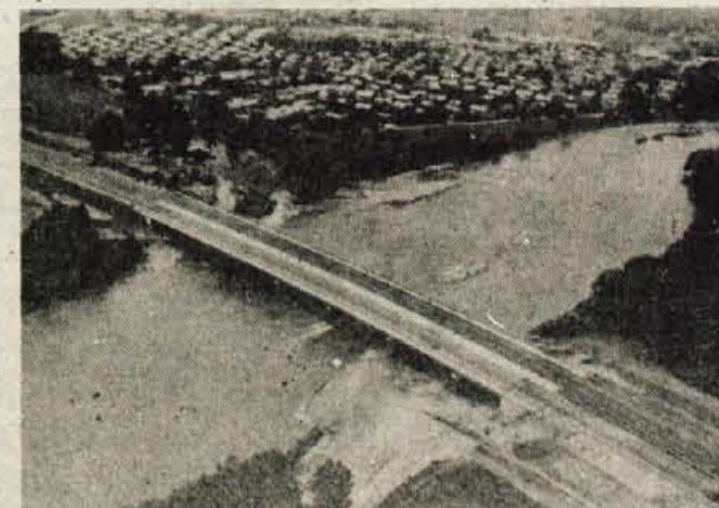
● **Anton Blažina iz Kranja, voznik taksija:** "Zadnje čase so bile skozi Kranj podnevi in ponoči nenehne kolone. Če ne drugéga, bo nova cesta na začetku prevzela vsaj tranzitni promet."

● **Brigita Černe iz Kranja, uslužbenka:** "Zaradi prometa in vstopa tujcev v našo državo je ta cesta zelo pomembna. Danes smo v svetu še vse preveč poznani po slabih vpadnicah. Res je, da to pomeni precejšen poseg v prostor, vendar brez tega ne moremo, če hočemo obdržati in razvijati turizem. Ko prideš v tujo deželo, je zelo pomemben prvi vtis. Tega pa daje tudi cesta."

● **Franc Urbanc z Rupe, kmetovalec:** "Res je avtocesta posegla v zemljišče, vendar je bila tako zaradi prometa v Kranju kot zaradi turizma nasploh zelo potrebna. Vprašanje pa je, koliko se bomo na začetku mi vozili po njej."

● **Marija Studen iz Naklega, bife Turist:** "Mislim, da bo nova cesta zaradi tako postavljenih priključkov Kranj pa tudi Naklo precej odrezala. Vsaj na začetku za turizem na tem področju to ne bo najboljše. Treba bo razmisliti o novih reklamnih prijemih, o kvalitetni ponudbi, da bomo privabili goste s ceste."

● **Majda Florjančič z Visokega:** "Prav gotovo bo nova cesta razbremenila promet v Kranju in približala Ljubljano. Pomembna za ta del krajske občine pa bo tudi cesta Kranj—Predvor."

Varen polet helikopterja sta vodila pilota Letalske enote milice Brnik Darko Bogataj in Rafael Jaklič. Bila sta nedeljenega mnenja, da je trasa avtoceste zares lepo speljana. Ob tej priliki se zahvaljujemo Republikškemu sekretariatu za notranje zadeve in Letalski enoti milice na Brniku, da smo lahko opravili polet. Na sliki: most čez Savo pri Ljubljani

PETKOV PORTRET

Janez Fležar

Če bi bil Janez Fležar nekoč, ko je še drgnil šolske klopi, brez muje odličnjak, danes najbrž ne bi tako cenil vrednosti odličnega spričevala. Tako pa je danes ta učitelj angleškega jezika in slovenščine, trenutno knjižničar v osnovni šoli Bratstva in enotnosti na Planini v Kranju, organizator osem let trajajoče akcije »priznanja odličnjakov«. Pred devetimi leti se je v glavi učitelja, ki mu je šestindvajsetletno delo za katedrom izkristaliziralo odnos do učencev izjemne bistrine in pridnosti, porodila zamisel, naj bi nadarjene šolarje, ki so vseh osem osnovnošolskih let odličnjaki, še posebej nagradjevali. Z bronastim priznanjem, ki jih je do danes dobilo že osem generacij osnovnošolcev, se lahko le deloma oddolžijo pridnim učencem, staršem, ki jih spodbujajo, in pedagogom, ki imajo za odličen uspeh tudi nekaj zasluga. Dolgoletne odličnjake vsako leto sprejme tudi predsednik občinske skupščine.

njih pa za najboljše ostaja premalo časa. Današnji odličnjaki so jutrišnji strokovnjaki in že z današnjim odnosom do njih napovedujemo, kaj nam bodo pomenili nekoč. Današnja šola ubira srednjo pot: s poukom zadovoljemo povprečne potrebe otrok po znanju. Slabšim pomagamo do povprečja z dodatno pomočjo. Izjemne sposobnosti boljših bi morali razvijati z dopolnilnim poukom, vendar zanj ni časa. Odličnjaki se praviloma ne zadovoljujejo le s predpisanimi šolskimi obveznostmi. Domala vsi delujejo v več interesnih in izvenšolskih dejavnostih. Udeležujejo se tekmovanj v tujih jezikih in bralni znački, za Vegova priznanja... Tudi pri pouku pedagogi terjamo od njih več, kot od povprečnih. Namenjamo jim težja vprašanja, rešujejo težje teste. Tako ima njihova štirica večje težo kot enaka ocena povprečnega ali slabšega učenca. Včasih jim zato delamo krivico: zamerimo jim že trojko ali dvojko, omeni, ki ju pri slabših precejujemo! Šola najboljšim ne daje do-

volj. Ker kljub temu vztrajajo pri učenju, so še toliko bolj vredni občudovanja. To velja tudi za njihove starše in pedagoge.

Večletno spremljanje odličnjakov je Janeza Fležarja tako prevzelo, da se bo temu še bolj sistematično posvetil. V načrtu ima raziskavo, ki se bo poglobila v delo nekdanjih odličnjakov na srednjih šolah, kasneje na univerzi in pri poklicnem delu. Odkar teče akcija, katere boter je, se je v srednji šoli že izšolala generacija odličnjakov. Tudi tam najboljši večinoma ostajajo na vrhu. To potrdilo je Janez Fležar dobil pri svojem sinu, nekdanjem odličnjaku, danes pa uspešnem študentu medicine. Kako bodo dolgoletni odličnjaki nekoč sprejeti v združenem delu, se še ne ve. Danes jim namenimo knjižna darila, plakete kot priznanja, spodbudne besede učiteljev, ravnateljev in županov, nekoč pa bo njihovo delo merljivo na drugačen, konkretniji način. Da bi vsaj tedaj ne bili tako skopi, kot smo danes!

D. Z. Žlebir

na nad Bohinjem

iz Kranja, ki jih je kmalu končani vojni, menda že od leta 1945, zapisal in so izšle v Slovenskem poročilu, človeku pričarajo misije v leseni baraki sredi alpskih gozdov pred štiritimi leti in več. Pa ne le te misije. Ko so se v nedeljo prišli v vrhu sredi Pokljuke zbrali nekdanji partizanski zdravnik, bolničarke in ranjenci, so spregovorili sami, z živo besedo. Med njimi so se postavili drug za drugim in si pripovedovali svoje spomine. Ob štirih smrekih, ki so nekoč tesno oklepale barako, da se je v vetru, ki je mahal njihove vrhove, z njegovimi gugala in škripala, ob njih priča tedanjih težkih dni, so se razgovorili kot otroci. Dr. Ivan Hribernik-Matjaž pripoveduje, kako je bilo, ko je bil sem gor v partizane, kake srečal prvega partizana, mandirja Djura. Tistikrat mu je v lovski obleki s puščami na rami in titovko na glavi najljepši, najbolj postaven partizan na tem svetu. Pripoveduje o šestih skodelicah kofeja, ki mu jih je dala Boštjana mama, ko je imel po štirih dneh begu iz nemškega poročila izsušeno dušo in te-

Škoda, da ni Alenke, je vsem žal. Le tamle na sliki jo lahko vodijo, z Rosvito sta slikani, obe čedni dekleti. Pa Lojzeta Kermaunerja ni. Daleč ima iz Idrije. Za Izidorjem je vsem žal. Moder, premišljen mož je bil. Vse je učil konspiracijo. Prav njemu in njemu enakim borcem gre zahvala, da nobena partizanska bolnica na Gorenjskem ni bila izdana. Dr. Edvard Pohar ga je učil konspiracijo. Z zavezanimi očmi v bolnico, z zavezanimi iz nje. Ranjenci, ki so se lahko gibali, so imeli zaznamovane smreke, do kod so se smeli oddaljiti od koč. Če za nekaj nisi vedel, nisi mogel izdati.

Dr. Edvard Pohar pripoveduje, kako je sploh nastala ambulanta E. Po vrsti je šlo. Ambulanta A je bila v Podlunku, B na Ojstrem vrhu nad Železniki, C v Poljanski dolini, D na Mežaklji, potem je prišla na vrsto črka E... Dr. Pohar je dobival redna poročila iz te bolnice v IX. korpus. Izidor jih je pridno pisal. V enem od njih je posebej pohvalil novega 'dohtarja' Matjaža. Dr. Pohar je bil vesel njegovih poročil. Enega pa najbolj: tisto poročilo je Izidor ovil okrog posode, v kateri je bil zaseka in suha klobasa... Kakšnih pet let bo že, kar so Izidorja pokopali...

Škoda, res, da ni Lojzeta Kermaunerja. Da bi se zasmel, kot se je včasih kje v kotu barake. Tako prisrčen smeh je imel, da so mu pravili kar grlica. Pristrčno se nekdanji zdravnik in bolničarke ter ranjenci pozdravljajo z ženami iz Podjelja. Vse Podjelje je skrbelo za bolnico. Včasih so bila to brhka dekleta, mlada, 'zavbrna'. Slavica Langus, Groševa, je bila Izidorjeva žena. Ker moža ni več, je prišla ona, opirajoč se na dve palici. Toda morala je priti k svojim fantom, s katerimi sta ona in mož delila vse dobro in slabo. Prišli sta tudi Marija Langus, Kocjančeva iz Podjelja, pa Zavtarjeva Angela z Zevta, ki zdaj na Pokljuki pase živino. Pol v šali pol zares je fante opozorila, naj vendar napišejo na table, da je to partizanska ambulanta E, ne navadna ambulanta. Dvakrat se je že zgodilo, da so

jo taki, ki so potrebovali zdravniško pomoč, spraševali, kje se pride do ambulante...

Prišel je eden od Pšinskih vitezov, dr. Bogdan Breclj. Včasih so imeli Breclji svojo lovsko kočo na Pšincu nad Uskovnico. Ko so gradili in opremljali bolnico, so veliko pobrali prav iz njihove koč. Še danes je vesel, je povedal dr. Breclj, da je njihova koč lahko pomagala ranjencem. Resnično vesel, kajti šest fantov je bilo pri njih doma, šest doktorjev, in trije od njih so za vedno ostali v partizanskih gozdovih.

O vsakem posebej primakne svoje drobne spomine še dr. Matjaž. Danes je njegov dan. On je s prisrčnim vabilom zvalil sem gor te nekdanje tovariše, prave tovariše. Na pravo srečanje, brez mikrofona in govornov. Sami so bili, kot so bili sami nekoč. Povabili so le vojake iz bližnje kasarne, da je zadisalo po vojaški obleki, po puški, da so bili tu mladi obrazi, kot nekoč, da so pomagali starejšim in obnemoglim v breg do bolnice. Da, to je Matjažev dan. Izredno je razpoložen med svojimi dekleti in fanti. Hoče, da bi s skeči pokazali, kako je bilo takrat v tej baraki, kako sta Rosvita in Alenka prali tamle na kotlu, da bi zakurili v star 'sporget', da bi pokazal, kako je Sergej prinašal pošto... Pa je potem še Sergej povedal, kakšen se jim je v tistih dneh videl dr. Matjaž: kot Nikoletina Bursač! Titovka vedno po strani, kartke hlače, nahrbtnik čisto nekje za vratom... Pa silno simpatičen 'dohtar'!

Še in še so razpredali spomine. Kakšen strah so prestajali ob hajkah, kako težki so bili ranjenci, kako so jih prenašali, kako so selili bolnico zdaj sem, zdaj tja, da bi jih sovražnik ne dobil. Če bi jih bil dobil, bi bili lahko pričakovali le smrt. Strašno smrt. Strel bi bil tedaj še milost.

Pri Mari so kramljali še dolgo v večer. Po štiridesetih in več letih so si imeli toliko povedati. Le zakaj ni vseh? Zakaj življenje tako hitro jemlje tako plemenite ljudi, kot je bil Izidor?

D. Dolenc

Utrinki z mednarodne razstave psov

Otožen pogled v objektiv.

Ta presneti dolgčas!

Poslušaj, nasmehni se, če te slikajo.

Kaj meniš, gospodar, imam kaj možnosti za zmago?

Ob letošnjem prazniku civilne zaščite prireditev v Škofji Loki

Škofja Loka — Občinski štab civilne zaščite pripravlja v sodelovanju z občinsko gasilsko zvezo iz Škofje Loke več prireditev, s katerimi bodo označili letošnji praznik civilne zaščite, 40. letnico občinske gasilske zveze in 40. letnico osvoboditve domovine. V soboto, 22. junija 1985, ob 11. uri bodo odprli na parkirišču pred samopostrežno trgovino v Podlubniku razstavo opreme in sredstev za zaščito in reševanje ob elementarnih ter drugih nesrečah. Ob polčetrti uri popoldne bo pri stolpnici št. 155 vaja v sodelovanju iz visokih zgradb. Obe

prireditvi sta namenjeni spoznavanju prebivalstva z opremo, načini in možnostmi reševanja ob elementarnih in drugih nesrečah ter seznanjanju z delom občinskih specializiranih enot in družbenih organizacij, ki so pomembne za zaščito in reševanje ljudi in imetja.

Ob 17. uri bo na parkirišču praznično slovesnost, med katero bodo podelili priznanja civilne zaščite in občinske gasilske zveze. Po teh prireditvah bo Gasilsko društvo Stara Loka pripravilo vrtno veselico.

(S)

Slovenci!

Turisti so na pragu naše dežele. Zasedli bodo naše ceste. Zasedli bodo naša mesta in vasi. V naše gore se bodo vzpenjali. Poselili bodo našo obalo in uživali v našem morju.

Slovenci in Slovenke!

Ti turisti so naši gostje! Od nas ne bodo terjali ničesar, pričakovali pa veliko.

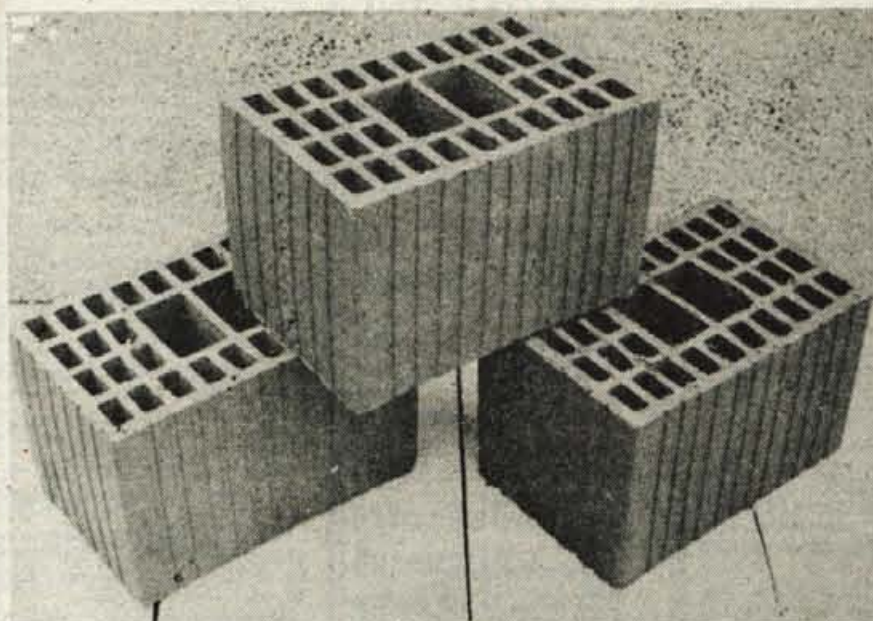
Poskrbimo le, da bodo radi prihajali k nam in da se bodo domače počutili. Poskrbimo, da se bodo še vračali, ker jim bo vseč dežela in njeni ljudje.

Tega smo zmožni!

Zmožni smo ohraniti deželo lepo. Zmožni smo odstraniti ekološke posledice starih grehov in preprečiti nove. Zmožni smo premagati miselnost, ki je uničila in še uničuje najlepše primerke naše tradicije. Zmožni smo, naposled, tudi v teh časih ohraniti dostojanstvo, ne da bi zapravili prijaznost, ki si jo vsakdo želi, kadar pride v tujo deželo.

V turizmu je naša prihodnost! Ohranimo in razvijajmo svojo deželo tako, da bodo tudi drugi prihajali k nam. Odprtost je pogoj za preživetje in razvoj malih narodov. Bodimo odprti, bodimo samozavestni, ohranjajmo tisto, kar je že stoletja temelj naše samobitnosti!

Slovenija
Moja dežela.

Modularni bloki 6/1
 dolžina 290 mm
 širina 190 mm
 višina 190 mm
 Marka opeke 150—200 Kp/cm²
 Poraba: 85 kosov na 1 m³ zida
 Teža: kos 9,5—10,5 kg
 Opeka ne vsebuje apnenca

GRADITELJI!

Izkoristite izjemno ponudbo modularnih blokov priznanega proizvajalca opeke iz Ormoža po ugodni maloprodajni ceni 102,52 din za kos

Pri naročilu prevoza na gradbišče odobrimo 50 % popusta pri prevoznih stroških.

Prodaja in pojasnila v prodajalnah:

GRADBINKA, Kranj, tel.: 27-594
DOM, Naklo, tel.: 47-394
UNIVERSAL, Jesenice, tel.: 81-484
KAŠMAN, Škofja Loka, tel.: 60-515
ŽELEZNINA, Gorenja vas, tel.: 68-218

 MERKUR KRANJ

DEŽURNI VETERINARIJI

od 21. 6. do 28. 6. 1985

za občino Kranj in Tržič
 Od 7. do 23. ure Živinorejsko veterinarski zavod Gorenjske, tel.: 25-779 ali 22-781, od 23. do 7. ure pa na tel.: 21-798

za občino Škofja Loka
JANKO HABJAN, dipl. vet., Žiri, Polje 1, tel.: 69-280
MIRO KRIŽNAR, dipl. vet., Godešič 134, tel.: 62-130

za občino Radovljica in Jesenice
ANTON GLOBOČNIK, dipl. vet., Lesce, Poljska pot 3 a, tel.: 74-629

ISKRA TELEMATIKA
 Industrija za telekomunikacije in računalništvo Kranj, n. sol. o.

vabi k sodelovanju sodelavce za naslednja področja dela pri osvajanju in prenosu tehnologij digitalnih sistemov ter načrtovanju in vzpostavitvi informacijskega in dokumentarističnega sistema:

- načrtovanje aplikativnega in sistemkega razvoja informacijskega sistema,
- vodenje AOP na projektih,
- sistemska analiza in design,
- programiranje v on-line in batch okolju,
- sistemska inženirska dela na računalniku IBM 4341 (v perspektivi 4381),
- prenos tehnologije digitalnega sistema 12—40,
- prenos in vzpostavitev dokumentarističnega sistema v okviru delovne organizacije,
- analiza tržnih možnosti,
- vključitev sistemov v YU telekomunikacijsko omrežje,
- prenos in razvoj aplikativne in podporne programske in materialne opreme,
- spoznavanje funkcij in delovanja digitalnih telefonskih central (javnih, zasebnih), podsistemov in ostalih terminalov na področju telekomunikacij (materialna ali programska obveza),
- prenos teh znanj domačim in tujim koristnikom, ki jim je tako znanje potrebno,
- priprava ustrezne učne dokumentacije in druge učne tehnologije za prenos znanja.

Za opravljanje naštetih del vabimo k sodelovanju:

- diplomirane inženirje elektrotehnike (smeri telekomunikacije, računalništva),
- diplomirane inženirje matematike-fizike,
- diplomirane organizatorje dela — računalniška smer,
- diplomirane ekonomiste,
- inženirje elektrotehnike in druge sorodne profile.

Zaželeno je znanje angleškega ali nemškega jezika.

Če imate visoko ali višjo izobrazbo ustrezne smeri z delovni izkušnjami ali brez in vas zanima delo pri prenosu in razvoju novih digitalnih sistemov, delo pri računalniško podprtem informacijskem sistemu na strokovnih in poslovnih področjih Iskra Telematike, se v 15 dneh po objavi pisno javite na naslov: Iskra Telematika Kranj, kadrovska služba, Ljubljanska 24 a, Kranj.

Novim sodelavcem nudimo vse možnosti za strokovno izpolnjevanje doma in pri licenčnem partnerju v tujini.

SAMOUPRAVNA STANOVANJSKA SKUPNOST OBČINE KRANJ

po sklepu 41. seje odbora za graditev pri Samoupravni stanovanjski skupnosti občine Kranj z dne 29. 5. 1985

RAZPISUJE

zbiranje soinvestorjev za stanovanja, ki bodo predvidoma dograjena v letu 1986. Po terminskem planu bo gradnja stanovanj začeta v letu 1985, in sicer v naslednjih 6 objektih: D12, 8Ct, 20A, 24B, 25Bt in 27B na Planini III v Kranju.

Skupno bo na razpolago 183 stanovanj, od tega:

- 25 garsonjer,
- 34 enosobnih stanovanj,
- 32 enosobnih s kabinetom,
- 33 dvosobnih,
- 38 dvosobnih stanovanj s kabinetom,
- 19 trosobnih,
- 2 trosobna + kabinet.

Stanovanja so standardna, centralno ogrevana, s tekočo toplo vodo in opremljenimi kopalnicami. Kuhinje niso opremljene.

Plačilo kupnine za stanovanja bo potrebno nakazati v tranšah oziroma v štirih zaporednih obrokih od začetka gradnje do predvidenega roka vselitve. Pogodbe s soinvestorji se bodo sklepale po izhodiščni ceni 1 m² stanovanjske površine, ki znaša na dan 1. 4. 1985 131.000,00 din.

Za nakup stanovanj se lahko prijavi OZD, skupnosti, zasebni obrtniki, in etažni lastniki. OZD morajo imeti poravnane obveznosti prispevka pri SaS »B« programu za komunalno urejanje zemljišč.

Pri zbiranju kupcev stanovanj se od vsakega zainteresenta zahteva prikaz sredstev oziroma kreditov, na osnovi katerih je razvidna kupna možnost.

Vse informacije v zvezi z nakupom stanovanj, potrebne obrazce in navodila dobite pri pooblaščenih organizacijah DOMPLAN KRANJ, Cesta JLA 14, telefon 24-440, v ponedeljkih od 10.—14. ure in sredah od 13.—17. ure.

Pisne prijave za nakup stanovanj je potrebno oddati najkasneje do 1. julija na naslov: DOMPLAN KRANJ, Cesta JLA 14.

Samoupravna stanovanjska skupnost občine Kranj

Naravno zdravilišče TRIGLAV MOJSTRANA

Na podlagi 42. člena Statuta razpisna komisija objavlja razpis del in nalog

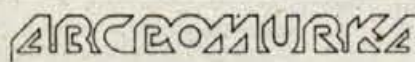
INDIVIDUALNEGA POSLOVODNEGA ORGANA

Za opravljanje del in nalog individualnega poslovnega organa morajo kandidati izpolnjevati poleg z zakonom določenih pogojev še naslednje pogoje:

- da imajo visoko ali višjo izobrazbo upravno-pravne, ekonomske ali organizacijske smeri,
- da imajo najmanj 5 let prakse na vodilnih ali sorodnih delih,
- da so moralno-politično neoporečni.

Kandidati naj pošljejo svoje ponudbe z dokazili o izpolnjevanju pogojev v 15 dneh po objavi na naslov: Naravno zdravilišče Triglav Mojstrana, razpisna komisija, Savska cesta, Mojstrana.

O izidu razpisa bodo kandidati obveščeni v 8 dneh po seji Zbora delovne skupnosti.

ABC POMURKA
 Hotelsko turistična delovna organizacija, GORENJKI, n. sol. o.
 TOZD Žičnice, Kranjska gora, n. sol. o., Borovška 107

Na podlagi sklepa delavskega sveta TOZD Žičnice Kranjska gora z dne 24. 5. 1985 razpisna komisija razpisuje prosta dela in naloge

VODJE TEMELJNE ORGANIZACIJE

Kandidati morajo poleg splošnih, z zakonom določenih pogojev izpolnjevati še naslednje pogoje:

- da imajo visokošolsko izobrazbo turistične, ekonomsko-komercialne, strojne ali gradbene smeri in 3 leta delovnih izkušenj ali
- višješolsko izobrazbo turistične, ekonomsko-komercialne, strojne ali gradbene smeri in 5 let delovnih izkušenj,
- da imajo moralno-politične kvalitete in aktiven odnos do razvijanja samoupravnih odnosov,
- da imajo sposobnost za uspešno gospodarjenje, vodenje in organizacijo, kar je razvidno iz dosedanjega dela.

Mandat traja 4 leta.

Prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev in kratkim življenjepisom naj kandidati pošljejo priporočeno v zaprti kuverti v 15 dneh po objavi na naslov: ABC Pomurka, HTDO Gorenjka, Jesenice, Prešernova 16, Jesenice, s pripisom »razpisna komisija TOZD Žičnice«.

DRŽAVNA ZALOŽBA SLOVENIJE
 Ljubljana, Mestni trg 26

Komisija za medsebojna razmerja delavcev objavlja prosta dela in naloge

- 1. PRODAJALCA V. v novi poslovalnici v Radovljici**
 Pogoji: — srednja strokovna izobrazba.
- 2. PRODAJALCA V. v poslovalnici v Kranju**
 Pogoji: — srednja strokovna izobrazba.

Delo združujemo za nedoločen čas. Poskusno delo traja en mesec. Pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev naj kandidati pošljejo v 8 dneh po objavi na naslov: Državna založba Slovenije, Kadrovska služba, Ljubljana, Mestni trg 26. Prijavljene kandidate bomo o izbiri obvestili v 15 dneh po sprejetem sklepu o izbiri.

LOKAINVEST
 Organizacija za investitorski inženiring, p. o.
 Škofja Loka, Titov trg 3 a

Razpisna komisija po sklepu zbora delavcev delovne organizacije razpisuje prosta dela in naloge

DIREKTORJA delovne organizacije

Kandidati morajo poleg splošnih pogojev, določenih s 511. členom ZZD, izpolnjevati še naslednje:

- da imajo višjo ali visokošolsko izobrazbo ustrezne tehnične ali družboslovne smeri,
- da imajo najmanj 5 let delovnih izkušenj v enaki ali sorodni dejavnosti,
- da imajo organizacijske sposobnosti,
- da izpolnjujejo pogoje družbenega dogovora o kadrovske politiki.

Mandat imenovanja za opravljanje razpisanih del in nalog traja štiri leta.

Kandidati naj pošljejo svoje ponudbe z dokazili na gornji naslov z oznako »za razpisno komisijo« v 15 dneh po objavi. O izidu razpisa bodo kandidati obveščeni najkasneje v 30 dneh po izteku razpisnega roka.

Industrijski kombinat PLANIKA KRANJ

Komisija za delovna razmerja DSSS objavlja prosta dela in naloge

OPRAVLJANJE ADMINISTRATIVNIH DEL — bolj zahtevno

- Pogoji: — 4-letna srednja strokovna izobrazba ekonomske ali administrativne smeri,
 — 2 leti delovnih izkušenj,
 — znanje strojepisja in korespondence,
 — uspešno opravljen trimesečno poskusno delo.

Pisne ponudbe sprejema kadrovske oddelke Industrijskega kombinata Planika Kranj, Savska loka 21, v 8 dneh po objavi. O izbiri bodo kandidati obveščeni v 30 dneh po poteku roka za vložitev prijav.

